

ἡ

Διαπροσωπική

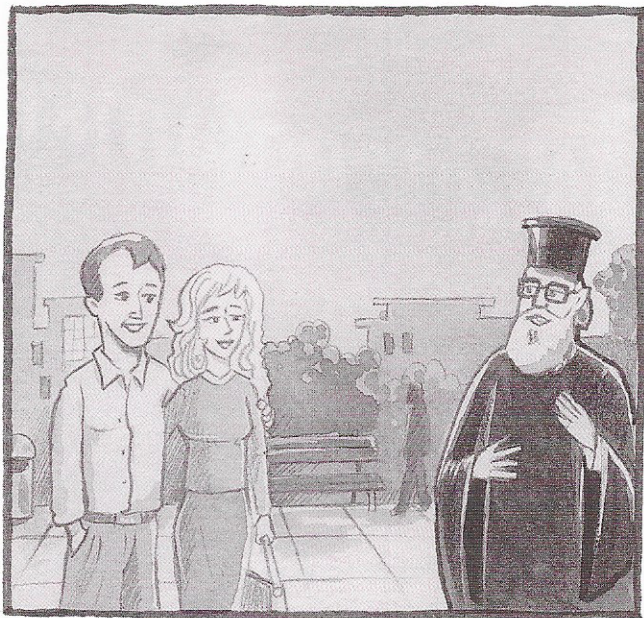
ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΤΟΥ ΙΕΡΕΑ

Στὸ σύγχρονο ἀστικό περιβάλλον καὶ τὶς πολυάριθμες πόλεις τὸ κυρίαρχο χαρακτηριστικὸ τῶν κοινοτήτων πού ζοῦμε εἶναι ἡ ἔλλειψη προσωπικῆς ἐπαφῆς καὶ ἐπικοινωνίας μὲ τὸν συνάνθρωπο, τὸν διπλανό μας, τὸν γείτονα. Ἡ κρίση αὐτὴ πού παρατηρεῖτε στὶς διαπροσωπικὲς σχέσεις σὲ μιὰ ἀνθρώπινη κοινωνία ἔχει τὸν ἀντίκτυπό της καὶ στὴν Ἐκκλησία ὅπως αὐτὴ ἐκφράζεται τοπικὰ μέσα στὶς Ἐνορίες.

Κάνοντας αὐτὲς τὶς διαπιστώσεις εὐκόλα κατανοοῦμε τὶς δυσχέρειες πού ἀντιμετωπίζει ὁ ἱερέας στὴν ποιμαντική του δράση. Καλεῖται νὰ καταστήσει τὴν ἐνορία κέντρο ἀναφορᾶς τῆς τοπικῆς κοινωνίας, τοῦ μικρόκοσμου τῆς τοπικῆς συνοικίας, τὴν στιγμή πού ὁ ἴδιος ἀντιμετωπίζει πρόβλημα ἀναγνωρισιμότητας (πολλοὶ ἐνορίτες του δὲν τὸν γνωρίζουν οὔτε κατ' ὄνομα οὔτε κατ' ὄψιν).

Τὸ ζητούμενο τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ἓνα μοντέλο μιᾶς ἐνορίας ἀνοιχτῆς στὶς προκλήσεις καὶ ἀπαιτήσεις τῆς σύγχρονης κοινωνίας καὶ ἐνὸς ἱερέως ἐξίσου ἀνοιχτοῦ στὴν τοπικὴ κοινωνία. Ὁ ἱερέας ὀφείλει νὰ βγεῖ ἐκτὸς τῶν τειχῶν τοῦ Ναοῦ πού διακονεῖ καὶ νὰ πορευθεῖ πρὸς ἀναζήτηση τοῦ πλανηθέντος προβάτου, τῆς πλειοψηφίας δηλ. τῶν ἀνθρώπων πού βρίσκονται μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. **Εἰδάλλως**, κινδυνεύει νὰ χάσει τοὺς πολλοὺς καὶ νὰ περιορισθεῖ στοὺς λίγους πού ἀποτελοῦν τὸ τμήμα τῶν ἐκκλησιαζομένων Χριστιανῶν.

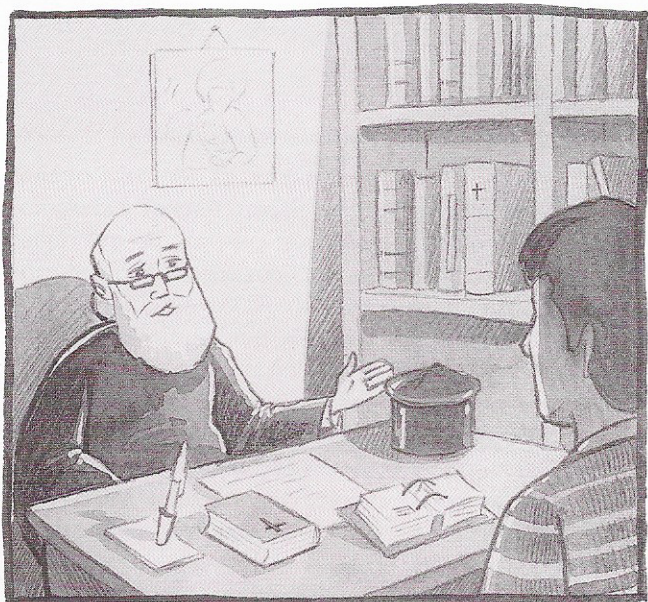

1 Βασική προϋπόθεση για μία πετυχημένη ποιμαντική αποτελεί ή διαπροσωπική επαφή. Ο ιερέας οφείλει να γνωρίζει τους ένοριτες του και να αναγνωρίζεται από αυτούς. Ο ιερέας θα πρέπει να είναι ανοιχτός στην επικοινωνία και τις πρώτες επαφές με τους ένοριτες, να επιδιώξει να τους γνωρίσει, να δείξει με τη συμπεριφορά του με την διάθεσή του την επικοινωνιακή ότι ενδιαφέρεται να τους γνωρίσει και ότι ταυτόχρονα επιθυμεί να τον γνωρίσουν και οι άλλοι ούσιαστικά και όχι έπιφανειακά ή τυπικά.

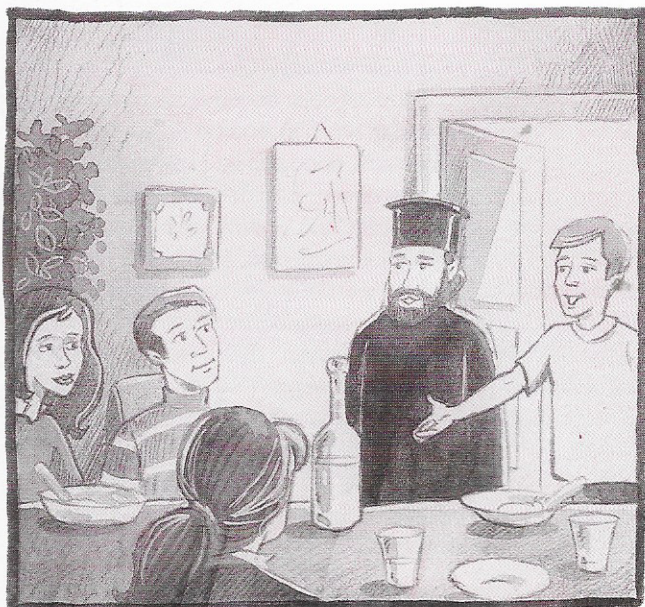

2 Στα πλαίσια των επισκέψεων του ιερέα σε σπίτια ένοριτων μπορεί να ένταχθεί σειρά υποστηρικτικών επισκέψεων στα σπίτια άσθενων, οικογενειών με προβλήματα. Π.χ. θα μπορούσε να οργανωθεί ή εκ περιτροπής επίσκεψη του ιερέα στις οικογένειες που λαμβάνουν βοήθημα από τὸ Ε.Φ.Τ. Η προσωπική του παρουσία θα δώσει την ευκαιρία να τους μιλήσει για τὸ νόημα τὸ πόνου και τῆς ασθένειας στην ζωή τὸ ἀνθρώπου, να τους συμπαρασταθεῖ πνευματικά ἀλλὰ και ούσιαστικά στις δύσκολες στιγμές που διέρχονται, να τους στηρίξει στις διαταραγμένες οικογενειακές ἰσορροπίες που ἀνατρέπονται συνήθως με τὴν ἐμφάνιση οικονομικῶν δυσχερειῶν ή θεμάτων ὑγείας. Σύντομα, εὔκολα, οργανωμένα και σε σχετικά μικρὸ χρονικὸ διάστημα μπορούν να καλυφθοῦν με κατ' οἶκον επισκέψεις ἀρκετὲς τέτοιες περιπτώσεις.

3 Ἡ πόρτα τοῦ γραφείου τοῦ ἱερέα στὸν ναὸ νὰ εἶναι πάντοτε ἀνοιχτή. Ἐτσι οἱ ἐνορίτες θὰ ἔχουν ἄμεση ὀπτική ἐπαφή μὲ τὸν ἱερέα ὁ ὁποῖος δὲν θὰ δίνει τὴν αἴσθησι ὅτι εἶναι κλεισμένος στὸ γραφεῖο του ἢ ὅτι εἶναι ἀπασχολημένος. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ οἱ ἐνορίτες θὰ ἐνθαρρύνονται νὰ τὸν πλησιάσουν, νὰ μιλήσουν μαζί του, ἀλλὰ καὶ ὁ ἱερέας ἀντιστρόφως θὰ ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ βλέπει, νὰ χαιρετᾷ καὶ νὰ ὑποδέχεται ζεστὰ καὶ φιλικὰ τοὺς ἐρχομένους στὸν ναὸ. Ἐτσι εὐκόλα ξεπερνιέται τὸ χάσμα τῆς ψυχολογικῆς ἀποστάσεως καὶ τῆς ψυχρότητας ποὺ προξενεῖ μία κλειστή πόρτα γραφείου. Ὁ ἱερέας παύει ἔτσι νὰ εἶναι ἀπόμακρος καὶ γίνεται διαθέσιμος καὶ προσιτὸς ἀπὸ τοὺς ἐνορίτες του.

4 Γιὰ τὸν ἱερέα, μιὰ καλὴ ἀφορμὴ γνωριμίας μὲ τοὺς ἐνορίτες εἶναι γιὰ τὸν ἱερέα ὅταν τὸν καλοῦν στὰ σπίτια τους γιὰ κάποια Ἀκολουθία (ἀγιασμό, κάποια εὐχή κλπ.). Καλὸν εἶναι ἡ ἐπίσκεψι νὰ γίνεται κάποια στιγμὴ ποὺ ὀλόκληρη ἡ οἰκογένεια ἢ καὶ κάποιοι γείτονες μποροῦν νὰ παρευρίσκονται συγκεντρωμένοι στὸ σπίτι. Ὁ ἱερέας μπορεῖ νὰ βρεῖ εὐκαιρίες νὰ ἀνοίξει τὴν συζήτησι. Ἐτσι δείχνει ὁ ἱερέας ὅτι δὲν εἶναι ἀδιάφορος γιὰ τὴν μικρὴ καθημερινότητα τῶν ἐνοριτῶν του. Παράλληλα καὶ μὲ διάκρισι, καὶ ἐφόσον βρεῖ ἀνταπόκρισι, μπορεῖ νὰ δώσει ἀφορμὲς καὶ γιὰ πιὸ πνευματικὴ συζήτησι.

5 Πολλοὶ ἄνθρωποι μὲ προβληματισμούς, μὲ πόνο ψυχῆς, μὲ ἀγωνίες ἔρχονται στὸν Ναὸ νὰ προσκυνήσουν καὶ νὰ προσευχηθοῦν, καὶ ὅταν βλέπουν τὸν Ἱερέα, τὸν πλησιάζουν. Ὁ Ἱερέας, πρέπει νὰ ἀφήνει ὁ,τιδήποτε καὶ ἂν κάνει καὶ νὰ σπεύδει νὰ ἐπικοινωνήσει μαζί τους. Ὅταν ὁ Ἱερέας ἀκούει τοὺς ἄλλους μὲ εἰλικρινές ἐνδιαφέρον καὶ ἐκεῖνοι ἐνθαρρύνονται νὰ τοῦ μιλοῦν. Εἶναι σημαντικό νὰ ἀφιερώνεις χρόνο πολύτιμο γιὰ νὰ ἀκούσεις τὸν ἄλλον, σὲ μιὰ ἐποχὴ πού ὅλοι βιάζονται, καὶ δὲν ἔχουν χρόνο, δὲν ἐνδιαφέρονται νὰ ἀκούσουν τὸν ἄλλο.

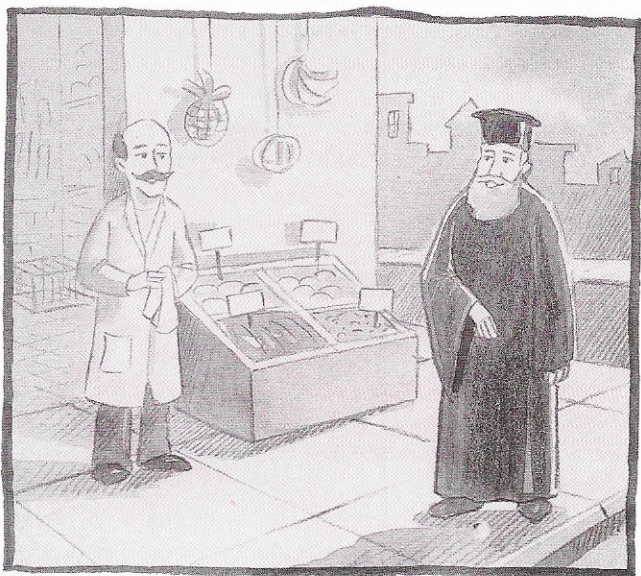

6 Ὁ Ἱερέας δὲν θὰ πρέπει νὰ περιμένει ἀπὸ τοὺς ἄλλους νὰ ἀκούσει τί ἔχουν νὰ τοῦ πουν γιὰ τὴν Ἐκκλησία ἢ γιὰ τὸν ἴδιο, ἀλλὰ πρῶτος νὰ ἐπιδιώκει καὶ νὰ ζητάει τὴν ἐλεύθερη γνώμη τῶν ἐνοριτῶν, ἀκόμη καὶ αὐτῶν πού διακρίνεται ἀρνητικὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησία. Νὰ ζητάει τὴν ἄποψη, τὶς ιδέες τους, τὴν κριτικὴ γιὰ τὸ ἔργο καὶ τὴν παρουσία τῆς ἐνορίας στὴν τοπικὴ κοινωνία (συννοικία-γειτονιά), νὰ ἐξηγεῖ ὅτι ἡ ἐνορία δὲν εἶναι μόνον ὁ Ἱερέας, οἱ ἐπίτροποι, κάποιος στενὸς κύκλος συνεργατῶν, κάποιοι πού ἐκκλησιάζονται τακτικά, ἀλλὰ ὅτι ὅλοι καὶ καθένας ἀνήκουν στὴν ἐνορία, καὶ ὅτι ἀποτελοῦν πολύτιμα μέλη μιᾶς ἐνορίας-κοινωνίας καὶ πῶς ὅλοι ἔχουν λόγο, γνώμη, καὶ εὐθύνη γιὰ ὅ,τι συμβαίνει στὴν ἐνορία τους. Ὁ Ἱερέας ἔτσι μπορεῖ νὰ τοὺς ἐξηγεῖ ὅτι οἱ ιδέες, ἡ κριτικὴ, οἱ γνώμες τοῦ καθενὸς ἔχουν ἀξία, συλλογίζονται καὶ γίνονται σεβαστὲς στὶς ἀποφάσεις γιὰ τὴν πορεία τῆς ἐνορίας.

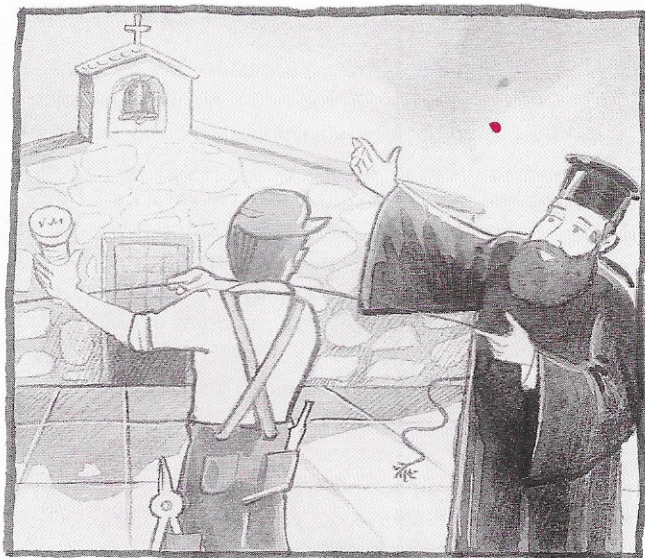
7 Συνήθως οί άνθρωποι δέν γνωρίζουν αρκετά για τήν πίστη και τήν λειτουργική της Ἐκκλησίας και ὅταν δοῦν ὅτι ὁ ἱερέας εἶναι διαθέσιμος νά τοὺς λύσει ἀπορίες, τὸν κατακλύζουν μὲ ἐρωτήματα. Ὁ ἱερέας πρέπει νά κυκλοφορεῖ στοὺς δρόμους τῆς ἐνορίας. Ἄς μὴ φοβᾶται νά ἐγκαταλήψει τὴν ἀσφάλεια τοῦ γραφείου του ἢ τὴν ἄνεση τοῦ αὐτοκινήτου του. Νά τολμήσει νά κυκλοφορήσει στοὺς δρόμους τῆς ἐνορίας του, νά γίνει ἐμφανὴς ἡ παρουσία του, νά περπατήσει ἀνάμεσα στοὺς ἐνορίτες του, νά γνωρίσει τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς, ἀκόμη καὶ αὐτοὺς ποὺ δέν ἐκκλησιάζονται τακτικὰ ἢ καθόλου, νά καλημερίσει τοὺς τοπικοὺς καταστηματάρχες.

Αὐτὸ θὰ ἔχει θετικὸ ἀντίκτυπο στὸν κόσμο, καθὼς δέν ἔχει συνηθίσει τὴν εἰκόνα τοῦ ἱερέα νά κυκλοφορεῖ στὸν δρόμο καὶ μὲ διακριτικὸ τρόπο προσπαθεῖ νά ἀποκαταστήσει γέφυρες ἐπικοινωνίας μαζί τους.

Οἱ περισσότεροι ἔχουν συνδυάσει τὴν παρουσία τοῦ ἱερέα μὲ κάποια ἐξόρμηση τῆς ἐνορίας π.χ. γιὰ τὸν ἔρανο τῆς ἀγάπης, τὴν συγκέντρωση χρημάτων γιὰ τὰ ἔργα τοῦ ναοῦ. Μία λοιπὸν διαφορετικὴ παρουσία τοῦ ἱερέα μέσα στοὺς δρόμους τῆς ἐνορίας ξαφνιάζει θετικά. Ὅταν κανεὶς κυκλοφορεῖ, πρέπει νά εἶναι προετοιμασμένος νά ἀκούσει πολλὰ καὶ ὄχι πάντοτε εὐχάριστα.

8 Νά ἐμπιστευόμαστε τοὺς ἐπαγγελματίες τῆς ἐνορίας μας, προτιμώντας αὐτοὺς γιὰ τῆς διάφορες μικροεπισκευές ἢ μικροεργασίες ποὺ θὰ προκύψουν στὸν Ναό. Ἔτσι δείχνουμε ἐμπράκτως ὅτι ἡ ἐνορία στηρίζει τὴν τοπικὴ οἰκονομία καὶ οἰκοδομεῖ σχέσεις μὲ τοὺς ἐπαγγελματίες τῆς συνοικίας μας.

9 Μπορούμε να συνεργαζόμαστε με τοπικούς συλλόγους-σωματεία-φορείς για θέματα τοπικού ενδιαφέροντος λ.χ για κάποιες εκδηλώσεις σχετικές με την τοπική ιστορία και τον πολιτισμό, να προχωρήσουμε ίσως στην έκδοση ενός σύντομου ιστορικού της περιοχής. Συνήθως το ιστορικό παρελθόν μίας περιοχής συνδέεται στενά με την ύπαρξη κάποιου παλαιού ναού, από τον οποίο λαμβάνει την ονομασία της ή περιοχή, και γύρω από αυτόν αναπτύχθηκε και οικοδομήθηκε ή συνοικία. Έτσι, επιτυγχάνεται να αναδειχθεί ο σύνδεσμος της εκκλησίας με την περιοχή, να τονισθεί ή προσφορά της ένορίας στην τοπική κοινωνία τόσο κατά το παρελθόν όσο και με την ένεργό παρουσία της στις δραστηριότητες και τις εξελίξεις της περιοχής. Αναδεικνύονται παλαιοί δεσμοί και σφυρηλατούνται νέες σχέσεις.

10 Μπορούμε να επιδιώξουμε συνεργασία με φορείς της τοπικής κοινωνίας για από κοινού πρωτοβουλίες σε έργα αγάπης και κοινωνικής προσφοράς. Π.χ. να προτείνουμε στα σχολεία της περιοχής ή στα φροντιστήρια ξένων γλωσσών να οργανώνονται από κοινού με συνεργάτες της ένορίας και τα παιδιά του κατηχητικού, επισκέψεις σε φιλανθρωπικά ιδρύματα της Έκκλησίας, σε νοσοκομεία, στέγες γερόντων, συγκέντρωση τροφίμων και διανομή τους από κοινού σε άστεγους, πρόσφυγες, ανθρώπους με ανάγκες που ξαφνικά βρέθηκαν στο περιθώριο της ζωής. Τέτοιες πρωτοβουλίες φανερώνουν την κοινωνική ευαισθησία της ένορίας, την αγωνία της για τα συμβαίνοντα στην περιοχή αλλά και το ενδιαφέρον της για συνεργασία με ανθρώπους καλής διάθεσης για την προώθηση θεμάτων που απασχολούν την τοπική κοινωνία.